

Pien-Saimaan kosteikot 2017

Pien-Saimaa sydämessämme

Pien-Saimaa on tärkeä monessa mielessä. Pien-Saimaan veden laatu on heikentynyt selvästi viimeisten parinkymmenen vuoden aikana. Näkyviä oireita ovat mm. veden samentuminen ja näkösyvyyden aleneminen, verkkojen limoittuminen ja toistuvat leväkukinnat.

Pien-Saimaan kunnostus on käynnistynyt ripeästi ja sitä toteutetaan laajalla rintamalla yhteistyössä. Pien-Saimaan kunnostus on tärkeä yhteinen asia.

Pien-Saimaan kunnostusta yhteistyössä

Ulkoisen kuormituksen vähentäminen on keskeinen ja pysyvä keino vesistön kunnostuksessa. Keinoja ja kuormitukseen vaikuttavia tekijöitä on monia: mm. maanmuokkaus, lannoitus ja kuivatus, jätevesijärjestelmien saneeraus sekä erilaiset vesiensuojelurakenteet, kuten suojavyöhykkeet, laskeutusaltaat, pintavalutuskentät, pohjapadot ja kosteikot.

Kosteikkorakentaminen on yksi näkyvä ja konkreettinen osa Pien-Saimaan kunnostusta. Kosteikkojen avulla pidätetään virtaamia ja ravinteita.

Vuonna 2012 Pien-Saimaan valuma-alueella oli yksi kosteikko ja rakenteilla toinen. Maaliskuussa 2017 oli valmiina 70 kohdetta. Lisäksi vireillä ja suunnitteilla on reilu kymmenen kohdetta.

Pien-Saimaan muita kunnostustoimenpiteitä ovat tiedotus, koulutus ja seuranta sekä virtausohjaus ja kalaston hoito. Kunnostusta toteutetaan laajassa yhteistyössä. Tärkeimmät rahoituskanavat ovat EU maaseuturahaston ja EAKR -rahoitteisten hankkeiden lisäksi olleet maatalouden ei-tuotannolliset tuet, Leader-rahoitus ja muut hankkeet, Taipalsaaren kunnan ja Lappeenrannan kaupungin sekä Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen tuki. Yksityisiä rahoittajia ovat Etelä-Karjalan Säästöpankkisäätiö ja Tuuliaisien säätiö, osakaskunnat ja muut yhteisöt sekä maanomistajien omarahoitus ja talkootyö.

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi on toiminut kunnostustoimenpiteiden keskeisenä koordinoijana. Kosteikkojen rakentamista on toteuttanut Pien-Saimaan suojeluyhdistys ry.

Lisää Pien-Saimaasta ja kunnostuksesta www.piensaimaa.fi

Ympäristöjohtaja Ilkka Räsänen 0400 815 284
Projektikoordinaattori Raija Aura 040 5843 278
Kosteikkoasiamies Antti Happonen 040 1474 78

59. Karvajalanjoen kosteikko

Karvajalanjoen uomaa on muokattu jo vuonna 2001. Karvajalanjoen suojeluyhdistys ry toteutti uuden kosteikon Leader - rahoituksella vuonna 2012. Kosteikon yhteydessä on myös Haikolan esteetön luontopolku ja laavu sekä kuivakäymälä. Luontopulun toteutukseen osallistui Etelä-Karjalan virkistysalueasäitiö. Haikolan laavu toimii myös kyläläisten virkistyspaikka.

26. Tanka

Tankan kosteikko on valmistunut syksyllä 2013 Riistakeskuksen Kotiseutukosteikko - hankkeen mallikosteikkona. Kosteikkoalue on rakennettu vanhan luonnonravintolammikon paikalle Mustaojan varteen. Kiihansuon turvetuotantoalueelta tuleva vesi ohjataan osittain kosteikon kautta.

41. Nuorajärven kosteikko

valmistui loppuvuodesta 2013 Lemille, kun pumppaamalla kuivana pidetty järvi palautettiin kosteikoksi. Kosteikon toteuttivat Nuorajärven kosteikon ystävät ry eti rahoituksella. Nuorajärvi on yksi Suomen suurimmista yksittäisistä kosteikoista, ellei se suurin! Kuva on kosteikon rakennusvaiheelta vuodelta 2011.

Muita lähiympäristön kohteita ovat:

Lemillä Säästöpankkisäätiön tuella rakennetut **71. Lautorko**, **72. Uski**, **74. Haapalahti**, **66. Surmasilta**, **28. Värtölä** ja **38. Sääkslahti** sekä eti-tuella rakennettu **31. Kuitto**. Lisäksi Taipalsaarella Illukansaaressa Säästöpankkisäätiön tuella tehty **65. Lahenniitty**

KIRKKOSAAREN KOSTEIKOT

6. Koivusen

kosteikko Heikkolassa sijaitsee maatalousvaltaisella valuma-alueella Haikkaanlahden Heikkolassa. Kosteikko on toteutettu eti-rahoituksella 2014. Kesällä 2014 kosteikolla järjestettiin iloiset Kosteikkoiltamat.

11. Lahtelan

kosteikko sijaitsee Työmäenlahteen laskevan Tipunniitynojan loppupäässä. Kosteikko on rakennettu Taipalsaaren kunnan tuella vuonna 2013. Kosteikon pinta-ala on 0,35 h.

39. Suoniityt

Pien-Saimaan toiseksi suurin kosteikko kokonaisuus. Ennen pumpulla kuivana pidetyt peltoalueet muutettiin kosteikoiksi. Kosteikot on rakennettu ei tuotannollisen investoinnin tuella.

Muita Kirkkosaaren kohteita ovat: Taipalsaaren kunnan tuella 2014 rakennettu

21. Mustasuo, 32. Tortonsuo ja Säästöpankkisäätiön tuella rakennetut **62. Ukonjoukko** ja **63. Alahovi** (2015) sekä **46. Suutari, 55. Latoniitty, 56. Rianpelto, 57. Uskinpelto, 64. Keurulahti** (2016). **19. Käkälänniemi, 84. Innalanmäki** ja **85. Savela** (2017)

25. Valkeinlahti

sijaitsee Vitsaissa Alaisniitun varressa. Vedet laskevat Valkeinlahdelle ja Laitsaaren selälle. Kohde on rakennettu Taipalsaaren kunnan tuella 2013

33. Hovimäki

kosteikko sijaitsee Kirkkosaaressa Raatjoen suistossa Laitsaarenselän äärellä. Kosteikko on rakennettu 2013 Taipalsaaren kunnan tuella.

35. Sope

Kosteikko Vitsain Kannuskylällä koostuu kolmen altaan ketjusta. Kosteikko rakennettiin 2013 Taipalsaaren kunnan tuella ja maanomistajien omarahoituksen avulla.

MAAVEDEN KOSTEIKOT

1. Karhun kosteikko

Rehulan Laukniemessä kosteikko on toteutettu eti-rahoituksella vuonna 2013.

2. Saikon kosteikko

Maaveden rannassa on toteutettu eti-rahoituksella vuonna 2013.

Lähistölle Säästöpankkisäätiön tuella toteutettiin vuonna 2016

67. Kaikkola ja
75. Rantapelto

3., 4. ja 5. Rantalahti

Harri Kontunen on rakentanut kolme kosteikkoa tilakeskuksensa yhteyteen Maaveden Kitulanlahden rannoille. Kosteikot on toteutettu hyödyntäen maatalouden erityisympäristötukien eituotannollista (eti) tukea.

7. KarhuT

kosteikko Saikkolassa on rakennettu maatalouden etituella vuonna 2014.

24. Turpeikko

sijaitsee Halilanojan valuma-alueella Taipalsaaren Peltoin kylässä. Kosteikko on toteutettu Taipalsaaren kunnan tuella vuonna 2013.

30. Poreenojan kosteikko

Saikkolassa on toteutettu Taipalsaaren kunnan tuella vuonna 2013.

27. Laukniemi ja **47. Iso-Ikola** valmistuivat 2014 Taipalsaaren kunnan tuella. Säästöpankkisäätiön tuella on rakennettu **16. Kotikoivu**, **48. Sillanmäki**, **51. Ylähaka**, **52. Heinäsuu** ja **53. Lepistö**, **76. Karkia-aho**, **75. Rantapelto** ja **86. Veteli**

LAITSAARENSELÄN – LAVIKANLAHDEN KOSTEIKOT

10. Tujula

sijaitsee Taipalsaaren Leväsen kylässä Savilahdentien varressa. on toteutettu Taipalsaaren kunnan tuella 2012. Kosteikon pinta-ala on 0,2 h

Kosteikon yhteydessä on kokeiltu ravinteiden ja kiintoaineen saostusta ferrisulfaatin avulla kesällä 2013.

23. Kukkomäki

sijaitsee Tujulan kosteikon yläpuolella Suolahdensuon valuma-alueella Taipalsaaren Leväsessä. Kosteikko on rakennettu Taipalsaaren kunnan tuella vuonna 2012. Kosteikon pinta-ala: 0,6 h.

22. Vahtialanoja

Kosteikko on rakennettu Taipalsaaren kunnan tuella vuonna 2013.

36. Huuhtiaisenlahti ja **37. Nujula** Taipalsaaren kunnan tuella sekä **29. Peltola** Kemeran ja maaomistajan rahoituksella.

42. Lilmanniitty, 43. Hula ja 44. Lilma

Lilmajoen varressa on rakennettu syksyllä 2014 maanomistajan omarahoituksella kaksi kosteikkoa sekä 2016 säästöpankkisäätiön tulella yksi kosteikko.

9. Orjainlahti

Merenlahden Orjainlahdella on rakennettu Taipalsaaren kunnan tuella vuonna 2013. Kosteikko toimii vesilintujen pesimä-levähdyspaikkana sekä myös kylälaisten virkistyspaikkana. Kosteikolla on kylälaisten talkoilla rakentama komea laavu ja tulisija.

Muut Merenlahden kosteikot ovat Säästöpankkisäätiön tuella 2016 rakennetut **68. Männistö**, **69. Taivalsuo** ja **89. Ojansuu**

Vehkataipaleen kohteista **20. Märkälänlahti**, **49. Kirvesniemi**, **54. Tervaniitty**, **61. Ahomäki**, **73. Hallasuo**, **78. Tapiola**, **79. Inki** ja **80. Rauhala** valmistuivat Säästöpankkisäätiön tuella 2015-2016. **13. Tevalan** kosteikko on toteutettu maanomistajan omin varoin.

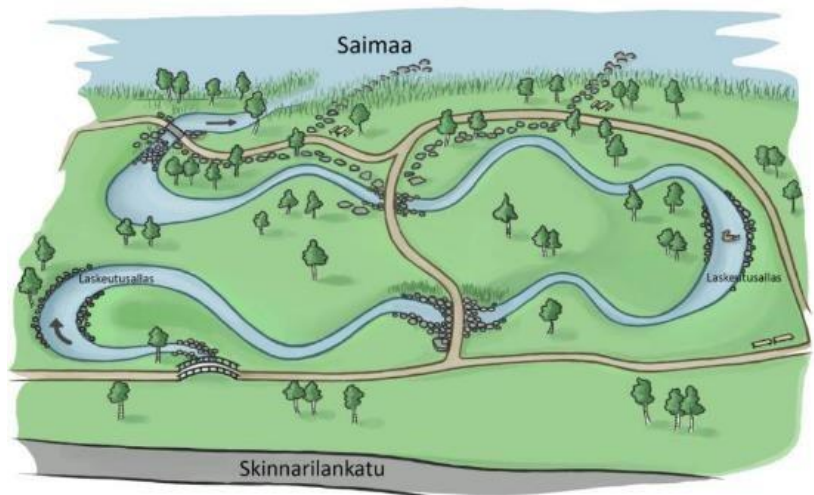
Hulevesikosteikot

Sunisenlahdella hulevesilläkin on merkittävä vaikutus veden laatuun. Hulevesikosteikkojen haasteena ovat suuresti vaihtelevat vesimäärät sekä tiivis kaupunkirakenne monine tarpeineen.

Kosteikkoja on toteutettu yhteistyössä Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ja Lappeenrannan kaupungin yhteistyön ja rahoituksen avulla. vuosien 2012-2014 aikana on toteutettu yhteensä viisi hulevesikosteikkoa: Skinnarila 2012, Sammonlahti I, Kivisalmi, Tyysterniemi ja Tervahaudanpuisto. Uusimmat kohteet ovat Viipurin Vaneri ja Rantaniitty, joka valmistui keväällä 2016.

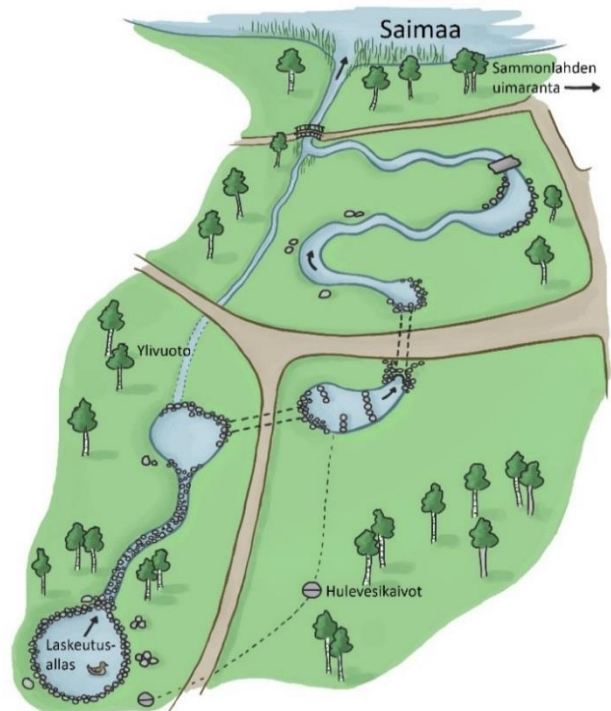
1. Skinnarilan kosteikko

sijaitsee Skinnarilantien varressa entisen uimarannan vieressä. Skinnarilan kosteikko v. 2012 oli ensimmäinen Lappeenrannan hulevesikosteikoista.

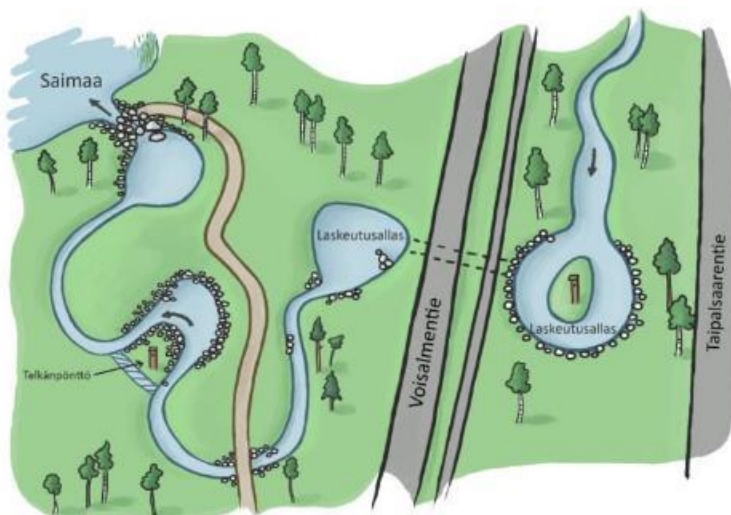
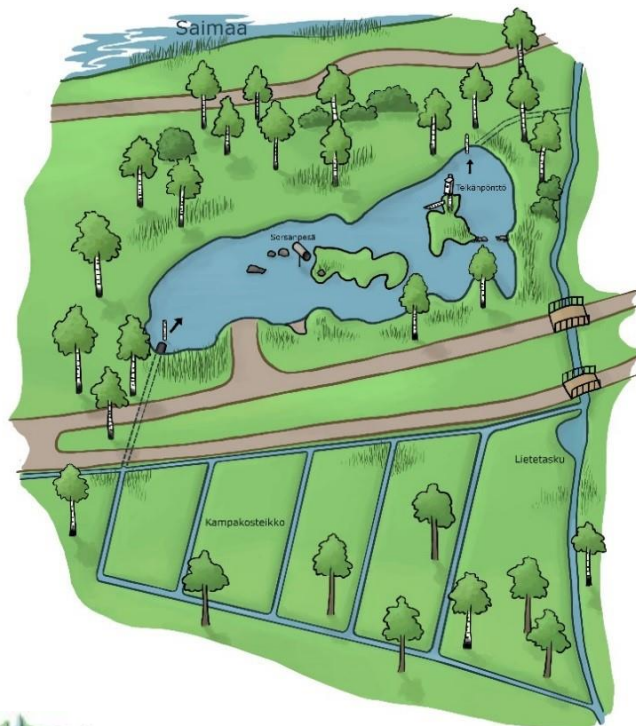
2. Sammonlahti

Sammonlahden kosteikko sijaitsee Sammonlahden uimarannan länsipuolella. Rinteessä vesimäärät ja virtaamat ovat ajoittain suuria, siksi uomat ja altaat on eroosioriskin vuoksi kivetty.

3. Rantaniitty

Uusin hulevesikosteikko, Rantaniitty valmistui uimarannan itäpuolelle joulukuussa 2015 ja sen juhlallisia avajaisia vietettiin toukokuussa 2016.

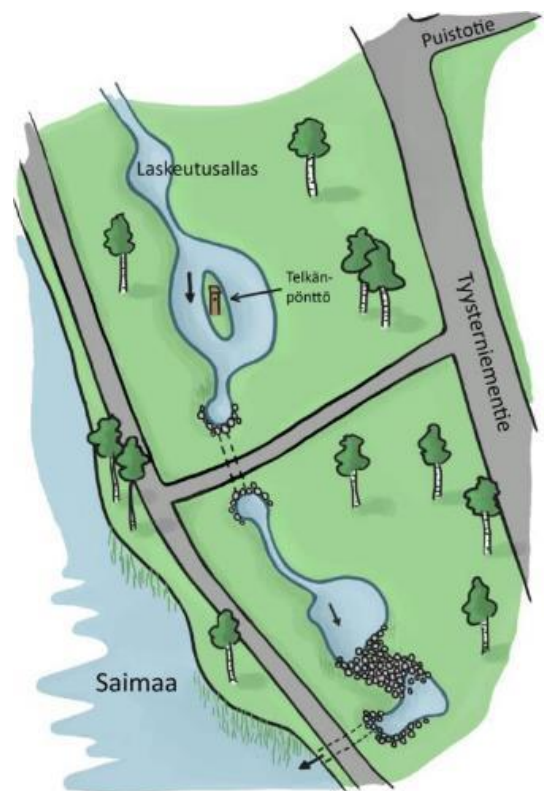

4. Kivisalmen kosteikko

valmistui talvella 2013 Tanhuantien ja Kivirannantien väliin, Piiluvanlahteen laskevaan hulevesiojaan. Kosteikon laitoja on kivetty Nordkalkin ylijäämäkivellä.

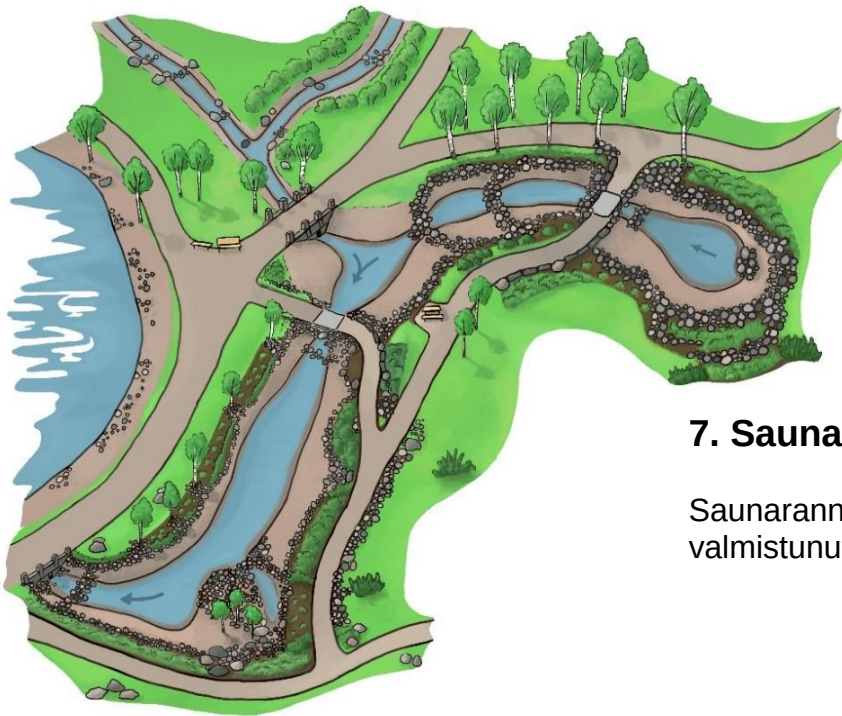
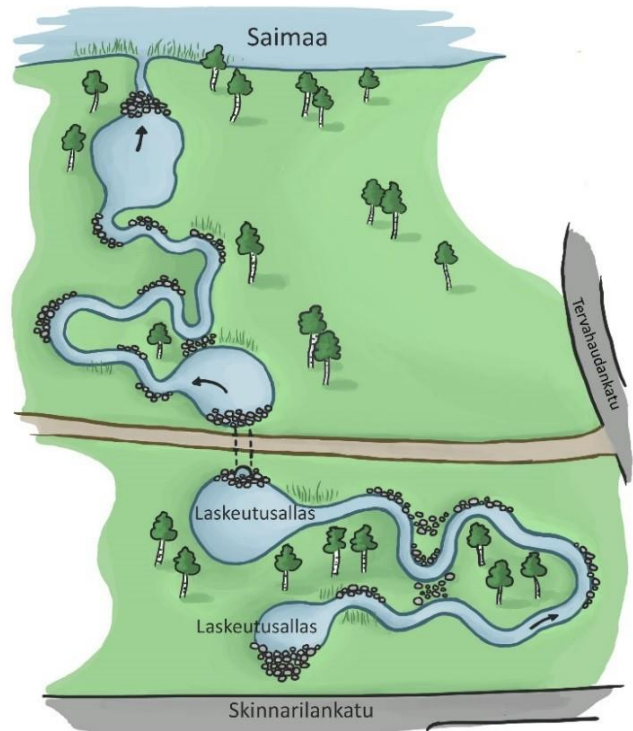
5. Tyysterniemen kosteikko

valmistui joulukuussa 2013 ja kevyen liikenteen raitin ja Tyysterniementien väliin Kosteikon kautta johdetaan entisen koulun alueelle rakennettavan tulevan uuden asuinalueen hulevedet.

6. Tervahaudanpuiston kosteikko

valmistui vuodenvaihteessa 2013. Sen valuma-alue on melko pieni, 17,9 ha, mutta tiiviisti rakennetulta alueelta tulevien vesien virtaamien vaihtelut ovat suuria.

7. Saunarannanpuisto

Saunarannanpuiston kosteikko on valmistunut 2015

Vesistökunnostuskohteet 2017

